

Pontefacts, halve governance is geen goed begin: waar wringt de schoen?

De opdracht aan woningcorporaties is helder: haar statuten en reglementen alsook die van haar dochtermaatschappijen dienen uiterlijk 31 december 2016 respectievelijk 31 december 2017 aangepast te zijn aan de per 1 juli 2015 in werking getreden (herziene) Woningwet. Dat tezamen met de scheiding DAEB en niet-DAEB (zie onze vorige nieuwsbrief), zorgt ervoor dat de werkdruk voor corporaties dit en volgend jaar hoog zal zijn.

De statuten en reglementen van de corporatie maken deel uit van haar governance. En daar begint het. Governance kan worden omschreven als het geven van mandaat onder voorwaarden, alsmede het stelsel van procedures dat betrekking heeft op, de besluitvoorbereiding, de besluitvorming en de besluituitvoering binnen de corporatie bij de uitvoering van het mandaat, alsook op de controle en de verantwoording daarop (“checks en balances”).

De (herziene) Woningwet eist dat woningcorporaties op een controleerbare, consistente en transparante manier de interne governance van de woningcorporatie versterken. De volledige control moet daarbij liggen bij de bestuurder(s) van de woningcorporatie, met een effectief toezicht door de Raad van Toezicht. Dit alles wordt aangevuld met Ministerieel toezicht. De governance van de woningcorporatie moet het voorgaande effectief en efficiënt bewerkstelligen.

De eerste natuurlijke neiging en verleiding voor een corporatie is groot om niet opnieuw het wiel uit te vinden en te grijpen naar dat wat “standaard” of bij collega-corporaties beschikbaar is of wordt gesteld en dat één-op-één over te nemen. Weer een van de vele opdrachten afgevinkt! Daarin schuilt ook direct het gevaar. Het is eigenlijk te vergelijken met een confectiekostuum versus een maatkostuum. Een confectiekostuum kan onder omstandigheden al redelijk goed passen, maar zal veelal toch op maat gemaakt moeten worden voor een optimaal resultaat; in andere gevallen is puur maatwerk geboden om knelpunten weg te nemen om tot het beste resultaat te komen. Bovendien betreft het werk van meerdere disciplines dat bij elkaar gebracht moet worden: organisatorisch, financieel en juridisch. Voorts kan toegeven aan deze neiging wellicht ook het verkeerde signaal afgeven aan de organisatie, namelijk dat governance uitsluitend papierwerk is, een taak op een afvinklijstje, in plaats van een “way of working”.

Het uitgangspunt bij deze exercitie moet dus niet de wetgeving en “standaard” statuten en reglementen zijn, maar de wijze waarop de corporatie zelf de voor haar en haar dochtermaatschappijen geldende governanceprincipes omarmt en wenst te implementeren en wat daarbij het beste bij de eigen identiteit van de corporatie past. Daarbij kunnen en zullen ook in multidisciplinair verband (organisatorisch, financieel, juridisch) keuzes gemaakt moeten worden.

Door te werken vanuit de principes wordt tevens een (interpretatie)kader gegeven voor de vele op basis van de principes op te stellen governance documenten, zoals: statuten corporatie, statuten dochtermaatschappijen, reglement Raad van Toezicht, reglement remuneratiecommissie, reglement auditcommissie, rooster van aftreden Raad van Toezicht, reglement Bestuur, procuratieregeling, reglement/samenwerkingsovereenkomst met de huurdersorganisatie(s), Financieel Beheer Reglement, treasurystatuut, investeringsstatuut, verbindingsstatuut, beleggingsstatuut, integriteitscode, klokkenluideregeling, sloopreglement en klachtenreglement.

Al deze documenten zullen naadloos op elkaar moeten aansluiten, consistent en transparant moeten zijn en gemakkelijk door de betreffende medewerkers van de corporatie begrepen en toegepast moeten kunnen worden. Daarbij geldt: hoe korter en bondiger, hoe beter.

Vraagstukken en beleidskeuzes waarover in dit kader moet worden nagedacht zijn bijvoorbeeld:

- Wenst men centrale leiding in de governancestructuur?

- Welke bestuursbesluiten wenst men nog meer aan de goedkeuring van de Raad van Toezicht te onderwerpen naast de wettelijk vereiste?
- Geldt voor bestuursbesluiten al dan niet *voorafgaande* goedkeuring van de Raad van Toezicht?
- Wenst men het huidige minimum en maximum aantal commissarissen aan te passen?
- Wenst men de onverenigbaarheden voor het bestuur uit te breiden naast de wettelijk vereiste?
- Wenst men de onverenigbaarheden voor de Raad van Toezicht uit te breiden naast de wettelijk vereiste?
- Wat wenst men te regelen in geval van ontstentenis en belet van alle bestuurders?
- Hoe wenst men om te gaan met ontstentenis en belet van alle commissarissen?

Deze en meer beleidsvraagstukken zult u tegenkomen als u aan de slag gaat door te werken vanuit de principes. En juist het nadenken daarover en het formuleren van de juiste antwoorden op die vraagstukken zal uiteindelijk de basis zijn voor het opzetten/vastleggen van de eigen governance van uw corporatie.

Wilt u meer weten over voornoemde onderwerpen of hoe uiteindelijk governance het meest efficiënt daadwerkelijk kan worden geëffectueerd en geïmplementeerd binnen uw corporatie? Neem dan contact met ons op onder telefoonnummer 06 – 53832435 of per e-mail: mieke.bastiaanssen@pontefix.nl.

Jaargang 6, nummer 1

PONTEFIX

www.pontefix.nl

31 januari 2016